

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ
ВІСНИК
UKRAINIAN ORTHODOX HERALD

ВЕРЕСЕНЬ

1970 — (12)

SEPTEMBER

Рік XXXVII — вересень 1970

Vol. XXXVII — September 1970

Орган Української Православної
Церкви в Америці
Виходить квартално.
Видає Редакційна Колегія.
Річна передплата \$ 2.00.
Одне число коштує 60 ¢.

Organ of the Ukrainian Orthodox
Church in America
Published quarterly by
Board of Editors
Annual subscription \$ 2.00
One copy costs 60 ¢.

Редакція не звертає надісланих
для друку матеріалів і застерігає
собі право їх виправляти і скорочу-
вати.

The Board of Editors won't return
materials sent for printing and holds its
right to correct and shorten them.

Передплати, статті, запити, тощо,
просимо надсилати на адресу:

Subscriptions, articles, enquiries, etc.
please send to the following address:

Ukrainian Orthodox Herald,
90-34, 139-th Street,
Jamaica, L. I., N. Y. 11435

З М І С Т :

Прот. І. Ткачук: В день Архистратига Михаїла і всіх безтілесних сил	3
М. Величківський: Перша Пречиста	5
П. Ксвалів: Заповіді Божі	6
о. І. Нагірняк: Божественне Об'явлення	8
О. В.: Колись і тепер	13
Н. Нововірецький: Культ Божої Матері на Україні	15
П. Ковалів: Роля Біблії в медицині	18
Прот. М. Гілтайчук: Блаженна Кн. Ольга	19
Нас запитують	21
Навчаймось з прикладів	22
Very Rev. P. H.: St. Andrew Apostle	24
Rev. G. A. A.: Where is God	27
Rev. J. H.: The ideal parishioner	29
D. E. M.: How to fight with your wife	31

Протопресвітер Іван Ткачук

В ДЕНЬ АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА І ВСІХ БЕЗТІЛЕСНИХ СИЛ

Кожного року дня 8-го листопада (за старим стилем) св. Церква обходить свято Архистратига Михаїла і всіх ангелів Божих. Ангели — це чисті, безтілесні і розумні духи. Їх створив Бог перед видимим світом, щоб прославляти ім'я Його і щоб служили Йому за посланців. Вони сильні ласкою Божою і розумніші за наймудрішого чоловіка на землі. Вони святі і досконалі, тоді як людина може лише стреміти до святости і досконалости. Згідно з св. Письмом, вони близькі до Бога і оточують Його престоли (Ісаїя 6:2-3, Матв. 18:10, Лук. 1:19).

Але Ангели не є відділені від нас непрохідною стіною: вони так, як і Святі в небі і душі померлих і всі вірні на землі, — є членами того великого тіла, якого головою є Христос, — „Бо то в Нім створено все на небі і на землі, видиме і невидиме, чи то престоли, чи то держави, чи то власти, чи то начальства, — все для Нього і через Нього створе-

но” (Кол. 1: 16). Тому то і в іншому місці Апостол Павло пише своїм одноплемінникам, що вони, ставши християнами, „приступили до гори Сіонської, і до міста Бога живого, до Єрусалиму небесного, і до десятків тисяч ангелів” (Євр. 12:22).

Святе Письмо наводить нам багато прикладів, як Ангели допомагають людям. Ангел Божий виводить праведного Лота з Содоми (Буття, 19). Ангел Господній хоронить пророка Даниїла перед пащею левів (Дан. 11:14), нагодовує хлібом пророка Іллію (3 Царів, 19), виводить Ап. Петра з в'язниці (Дії, 12:7-10).

Ангели Божі звіщають людям про найбільші таємниці, про прихід Спасителя (Матв. 1:20, Лук. 1:26, 2:9). Вони служать у наверненню до віри Христової (Дії, 8:26) і радіють, коли грішники навертаються до Бога. Сам Спаситель каже, що „радість буває перед Божими ангелами за одного грішника, що кається він” (Лук. 15:10). Тому й Апостол

Павло називає Ангелів „духами служебними, що їх посилає Господь на службу тим, що мають спасіння наслідувати” (Євр. 1:14).

Св. Апостол і Євангелист Іоан бачив у видінні, як „Ангел прийшов і став перед жертівником з золотою кадильницею. І було йому дано багато кадила, щоб до молитов всіх святих він додав до золотого жертівника . . . І знявся дим кадильний з молитвами святих від руки Ангела перед Богом” (Об’яв. 8:3-4).

Св. Євангелист Іоан свідчить також, що число Ангелів перед Божим престолом безмежне: „Десятки тисяч разів по десять тисяч і тисячі тисяч” (Об’яв. 5:11). А його учень Діонісій Ареопажит поділяє їх на девять чинів у трьох групах: 1) Серафими, Херувими, Престоли, 2) Господства, Сили, Власі і 3) Начала, Архангели і Ангели.

Спочатку всі Ангели були добрі. Але з часом частина їх під проводом Сатанаїла зненавиділи Бога, згордилися і захотіли самі стати Богом. Тоді вірний Богові Архангел Михаїл, ставши на чолі добрих Ангелів, з словами „Хто яко Бог” — кинулися до боротьби із злими духами і перемогли їх (див. світлина на окладниці). Сам Господь Ісус Христос каже: „Я бачив сатану, що з неба спадав, немов блискавка (Лук. 10:18). Від того часу злі духи, хоч стратили на силі, у

своїй ненависті до Бога стараються намовляти - спокушувати людей до зла. Диявол хотів спокусити навіть Сина Божого, але Господь сказав до нього: „Геть від Мене сатано! Бо написано: не випробовуй ти Господа Бога свого” (Матв. 4:7).

В сьогоденні часи диявол старається шкодити людям, як ніколи. Він, за словами Апостола, „мов лев рикаючий у пустині, шукає, щоб когось проковтнути (1 Петра, 5:8). Він намовляє людство до ненависти і боротьби. Під різними гаслами комуністів, соціалістів та інших безбожників, він хоче викликати ворожнечу між людьми та привести їх до братовбивства. Але марні зусилля диявола! Св. Церква йде за прикладом Архистратига Михаїла і каже: Хто яко Бог? Хто може противитися Богові? І нам не має чого боятися, бо Сам Христос передерік, що Його Церкву й „ворота пекельні не подолають”.

Св. Архистратиг Михаїл залишився для нас символом чесної боротьби за Божу правду і таким його прийняли наші побожні предки. Вже з перших часів християнства на Україні наші предки вибрали собі Архистратига Михаїла за свого опікуна. Почавши від київського князя Федора (1125-32), образ Архистратига Михаїла був зображений на державних печатках і прапорах, а згодом Архистратиг Михаїл

став патроном-опікуном України-Руси в її боротьбі проти всіх наїзників та ворогів святої віри Православної. Також козацтво вважало Архистратига Михаїла своїм опікуном, а в новіші часи перейшов він у належне почитання всіх українських військових формацій. Під його прапором наш народ довгими століттями боровся проти різних ди-

ких орд і бореться й сьогодні проти безбожного комунізму.

Вшановуючи пам'ять Архистратига Михаїла, звернімось до нього словами церковної пісні: „Небесних сил Архистратиже, що безперестанно стоїш перед престолом Владики, молися Господеві, щоб подав спокій світові і душам нашим велику милість” (Стихира на Літії).

Микола Величківський

ПЕРША ПРЕЧИСТА

Євангелист Іоан розповідає про те, як Господь Ісус Христос доручив йому опіку Пречистої Матері Божої. В Євангелії від св. Іоана (19:25-27) читаємо: „Під Хрестом же Ісуса стояли — Його мати й сестра Його матері, Марія Клеопова й Марія Магдалина. Як побачив Ісус матір та учня, якого любив, то каже до матері: „Оце, жінко, твій син!” Потім каже до учня: „Оце мати твоя!” Із тієї години той учень її взяв до себе”. З того часу Пречиста Мати Божа до самої своєї смерти, як свідчить церковне передання, жила у св. Іоана, який піклувався Нею, як люблячий син. Протестанти і сектанти, намагаючись очорнити Пречисту Матір Божу, відкидають її вседівство і проповідують, що після Ісуса у неї були інші діти, народжені від Іосифа, і що це були ті „брати Господні”, що про них

згадується в Євангелії. Але коли б у Пречистої Богородиці були рідні діти, то Ісус на хресті, єдиний син Богоматері, не доручав би піклування про свою матір своєму учневі Іоанові.

Є ще й такі люди, що перебуваючи навіть в сані священика, називають Пречисту Діву Марію — „Вічнодіва”. Це ніби переклад з церковнослов'янської мови — „Приснодіва”. Це велика помилка. Пречиста Діва Марія була звичайною людиною, бо вічний є тільки Бог. Старослов'янське слово „присно” в старогрецькій мові пишеться і читається — *асі*, що на нашій мові читається як „все”. Отже, Пречиста діва Марія була „Вседіва” Марія.

Як зазначає церковне передання, в час молитви Пречистої Божої Матері до улюбленого свого сина Ісуса Христа, з'явився їй

Архангел Гавриїл і сповістив про скорий кінець життя її на землі. І як зазначає церковне передання, Мати Божа лягла на смертну постіль і побажала перед своєю смертю побачити близьких їй друзів. І от, з Божого повеління, зібралися всі св. Апостоли, крім св. Ап. Фоми, що прибув пізніше, щоб попрощатися з Матір'ю Божою. Як зазначає церковне передання, в часи блаженного Успіння Божої Матери присутні св. апостоли тримали в руках заsvічені свічки. Вони раптом побачили Самого Христа Спасителя. Пречиста Мати Божа промовила: „Величить душа моя Господа і возрадувався дух мій о Бозі Спасі моїм” і заснула спокійним сном (з Четв'ї Міней). От так Пречиста Мати Божа — Вседіва Марія відійшла від земного життя у життя вічне. Наша св. Церква на першу Пречисту (Успіння) співає тропар: „Породивши ти дівоцтво зберегла, а впо-

коївшись, світу не покинула Богородице, перейшла ти до життя, бо Ти мати життя, і молитвами Твоїми визволяєш від смерти душі наші”.

Ось такий земний шлях перейшла Вседіва Марія. Народження її було завчасу оповіщене праведним Якимові і Анні, які були вже старі, не мали дітей і не сподівалися мати їх. Далі, весь земний молодечий шлях Вседіва Марія пройшла під опікою юдейського Храму Господнього і, будучи Дівою, залишилася такою до кінця свого земного життя. Вона отримала від Архангела Гавриїла вістку від Бога, що породить сина Божого і назове його Ісус. В Акафесті до Пречистої Діви Марії читаємо: „Маючи найчистіше серце між усіма дівами і розум, направлений до неба, Ти, Діво, перебуваючи у Храмі Божім, не думала про земне, а все своє єство готувала до прийняття Царя над царями”.

Пантелеймон Ковалів

ЗАПОВІДІ БОЖІ

Більше як три тисячі років тому був відкритий духовний моральний закон. Це сталося на горі Синаї, в Аравії. Там уперше в історії було зображено в словах те, в чім полягає суть нашої людськості, що лежить в серці кожної людини, яка народжується на світ. Цей моральний закон

Божий відкритий був людям через Мойсея.

Синайське об'явлення має дві сторони: одна сторона його звернена в певний час до народу: до нащадків Якова, Ізраїля, що вийшли з Єгипту і йшли Аравійською пустинею до своєї давньої землі; друга сторона цього об'яв-

лення звернена до всіх племен і народів, що мешкають на землі.

Ісус Христос, що з'явився серед того народу, який вийшов з Мойсеєм з Єгипту і одержав об'явлення на горі Синаї, не тільки підтвердив всьому людству Божественну істину Синайського законодавства, але й Сам став для всього світу втіленням і виконанням цієї істини Божественної і всієї моральної суті закону.

У світі є закони фізичні, і люди знають, що треба їм підлягати, інакше можуть бути важкі наслідки непідлягання цим законам. Але в світі існують і закони моральні, закони духа, яких також не можна порушувати, бо через порушення їх може прийти хвороба й смерть, і не тільки тіла, але й душі.

Синайське законодавство — це кодекс людськості і основа духовної світової культури людей. Моральна сутність людини висловлена в цих ось десяти коротких Божих заповідях.

Я — Господь Бог твій, нехай не буде в тебе інших богів, крім Мене.

Не роби собі куміра і ніякого зображення того, що на небі вверху, і що на землі внизу, і що в воді нижче землі; не поклоняйся їм і не служи їм.

Не промовляй імени Господа Бога твого даремно.

Пам'ятай день суботній, щоб

святити його: шість днів працею і роби всі справи твої, а день сьомий — субота — Господу Богу твоєму.

Перші чотири закони життя говорять про відношення людини до свого Творця-Бога. Інші шість заповідей-законів говорять про відношення людини до людини.

Шануй батька свого й матір свою, щоб тобі було добре і щоб продовжились дні твої на землі.

Не вбивай, не перелюбствуй, не кради, не говори ложного свідчення на ближнього твого.

Нарешті, десята заповідь Божественного Закону переносить усю увагу людини від зовнішніх справ і вчинків до внутрішнього стану душі, до правдивого скерування нашої волі. Десята заповідь говорить, що кожний гріх, кожний відступ від Бога та Його законів вічної правди чиниться з людської волі, в глибині людського серця. Через зовнішні вчинки виявляється заховане в нас добро чи зло. Ось що говорить десята заповідь.

Не бажай дому ближнього твого; не бажай дружини ближнього твого ні поля його, ні раба його, ні рабині його, ні вола його, ні осла його, ні всякого скота його, нічого, що в ближнього твого.

Закон Божий, написаний глибоко в серці, в сумлінні, був відкритий людству на горі Синаї і

об'явлений як непорушний Божий Закон, щоб усі люди жили згідно з волею Божою і цим наслідували життя вічне. На Синаї відкрилась глибина й краса людського духа, відкрився шлях любови до Бога і до людини.

Люди й покоління проходять, а Закон Божий, відкритий людству на Синаї, стоїть, як скеля, непорушний, як істина мораль-

ного людського удосконалення.

Скільки людей бажало боротися з цим законом. Скільки бажало забути його і не вірити в нього. Але його не можна забути, як не можна забути повітря, яким ми дихаємо.

Така життєва правда заповідей Божих, заповідей Синаю. Відступаючи від них, душа умирає, вконуючи їх, душа оживає.

о. Ілля Нагірняк

БОЖЕСТВЕННЕ ОБ'ЯВЛЕННЯ

(Продовження)

Але передхристиянське Об'явлення вже за своїм призначенням не могло бути досконалим і остаточним; бо в нім всюди вказується на майбутній досконалий лад, на те Царство Боже, що призначене для всіх часів і всіх народів. „Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу” (Повторення Закону, 18,18).

Цілий Старий Заповіт з його устроєм, за словами Апостола Павла, був тільки „тінь майбутнього” (Кол. 2, 17) і вказував на прихід Спасителя. Тому передхристиянське Об'явлення обмежувалось тільки на основі істини природної релігії і на мораль. Коли воно часом торкається і деяких істин досконалого

Об'явлення (св. Тройця, первородний гріх і т. п.), то це був тільки натяк на майбутнє досконале Об'явлення. Мойсеїв Закон мав передусім завдання усвідомити народів його гріховний стан і потребу спасіння. Тому Апостол Павло називає його Законом виховником про Христа” (Гал. 3:24).

Божественність передхристиянського Об'явлення.

Божественне походження передхристиянського Об'явлення виникає передусім з познаних, що лежать в самому змісті Об'явлення.

Кожна людина може своїм здоривим розумом легко пізнати дві основні істини, а саме: істину, що над світом і людиною є один живий і святий Бог, та істину,

що любов до Бога і любов до ближнього становлять головну чесноту людини. Однак жоден народ не прийшов до цього пізнання без світла Божественного Об'явлення. Тільки одинокий ізраїльський народ, просвічений Божественним Об'явленням, задержав вже від самого початку чистий монотеїзм і прийняв моральні приписи Декалогу і суворо їх додержувався. Отже, ізраїльтяни могли задержати чистий монотеїзм і моральні приписи Декалогу тільки за допомогою Божественного Об'явлення.

Через гріховне падіння людський дух затемнився. Людина, стративши чистість і послідовність мислення, почала втрачати правдиве розуміння Бога, бо не мала до цього ані потрібного досвіду, ані ясної думки. Навіть монотеїзм ізраїльтян був би загадкою, коли б ми мусіли вважати його як їхній самостійний здобуток. Якраз факт, що ізраїльтяни, крім сильного нахилу до служіння ідолам доколичних поганських народів, все ж таки задержали релігію Божественного Об'явлення, і їм ніколи не забракло людей, що докладали всіх зусиль для задержання чистоти їхнього Богослуження, ми мусіли б вважати якоюсь виїмковою особливістю. Але й такі мужі, як Мойсей і Пророки, не змогли б ніколи своїми власними силами домогтись успіхів, якби

вони не були покликані і надхненні Богом для цієї цілі.

Дехто з противників Божественного походження цього Об'явлення намагався доказати, що властивість ізраїльської релігії походить від впливу різних переказів і релігійних світоглядів інших народів. Вони наводять передусім численні розкопи у Вавилоні і доказують, що багато біблійних оповідань були написані під впливом вавилонських переказів, як напр., перекази про створення світу, про рай, про первісний гріх і т. п. Однак, при докладнім розгляді біблійних і вавилонських переказів можна з певністю ствердити, що вавилонські перекази не мали ніякого впливу на перекази Біблії. Між вавилонськими і ізраїльськими переказами є дуже відмінні основні різниці, а саме: релігія вавилонців була політеїстична і не мала нічого спільного з мораллю; ізраїльська релігія була монотеїстична і ставила основу для моралі. Наприклад:

а) За біблійним переданням про створення світу, напочатку Бог створив речовину, а Дух Божий ширяв понад водами.

За вавилонським мітом, напочатку був хаос, а пізніше з нього народились боги.

б) За біблійним переданням, Бог дав потоп, щоб покарати грішників. Тому, що Ной був досконало праведний, він став у

цей час Божого гніву посередником примирення між Богом і людьми. Бог укладає з ним вічний заповіт з обіцянкою, що більше ніколи потопу не буде. „Але Ной знайшов милість у Господніх очах. Це ось оповість про Ноя. Ной був чоловік праведний і невинний у своїх поколіннях” (Буття 6,8-9). „І промовив Господь „Я вже більше не буду землі проклинати за людину, бо нахил людського серця лихий від віку його молодого. І вже більше не вбиватиму всього живого, як то Я вчинив був”. (Буття 8,21).

За вавилонським мітом людство було врятоване від цілковитої загибелі тільки тому, що один з богів зрадив людям постанову богів про загальний потоп.

Головна різниця цих двох переказів лежить в тому, що вавилонський переказ є політеїстичний, а ізраїльський монотеїстичний, а цей факт свідчить, що тільки біблійний переказ задержав чистоту справжнього передавання.

в) Також цілковито безпідставно дехто вважає основою ізраїльського законодавства закон вавилонського царя Амрафела (Гаммурабі, коло 2000 р. до Хр.), бо вавилонський і ізраїльський закони різняться вже своїм загальним духом. Вавилонський, що виникає з політеїзму, не тільки, що не згадує зовсім про релігійні обов'язки і не забороняє

служіння ідолам, а, навпаки, ставить неморальність на службу релігії. Цей закон дуже суворий і жорстокий і вимагає кари смерті навіть за звичайну крадіж.

Закон Мойсеїв забороняє не тільки всяку неморальність, але також всякі злі похоті. Цей закон наказує любити ближнього, а своїми приписами про сплату довгів, про права невільників, про охорону вдів і сиріт і т. п., поборює всяке самолюбство людини. Також в справах кари закон Мойсеїв є багато лагіднішим. Закон Мойсеїв ставить всі моральні обов'язки та ціле суспільне життя народу під норму волі Божої, а за невиконання цих обов'язків передбачає відповідні санкції.

Схожість деяких ізраїльських передань і законів з вавилонськими переказами і законодавством можна легко пояснити. Як і всі інші переселенці беруть з собою у світ також рідні звичаї своєї батьківщини, так і Авраам, переселюючись до Канаану, взяв з собою всі звичаї, що не мали жодного відношення до служіння ідолам своєї халдейської батьківщини, і там передав їх також своїм нащадкам. Таким способом Мойсей не дав ізраїльському народові зовсім новий закон, а залишив в ньому багато звичаїв, занесених з батьківщини, узгіднивши їх з призначенням цього народу стати „вибраним наро-

дом". Ізраїль вносився високо понад всі дооколичні народи не тільки своєю релігією, але також своїм законодавством. Тому достатніх причин особливості ізраїльської релігії не треба шукати у впливові на неї інших народів, тільки у високій Божественній науці і Божім проводі, які передавалися народові через Патріархів і Пророків. Але це переважаюче становище старозаповітної релігії між іншими релігіями старовинного світу не виключає певних недочотів при застосуванні основних моральних приписів до життя, бо старозаповітна релігія була лише приготуванням до досконалої Христової релігії. „Коли справді послухасте Мого голосу і будете дотримувати заповіту Мого, то станете Мені власністю більше всіх народів, бо вся земля — то Моя! А ви станете Мені царством священників та народом святим. Оце ті справи, що про них будеш казати Ізраїлевим синам” (Вихід 19, 5-6). „Бо темрява землю вкриває, а морок — народи, то сяє Господь над тобою і слава Його над тобою з'являється! І підуть народи за світлом Твоїм, а царі — за ясністю сйява Твого” (Ісаїя 60, 2-3).

Божественність передхристиянського Об'явлення можна пізнати також із зовнішніх позначок: з чуд і пророцтв. Пророцтва про Спасителя та Його Царство частинно вже здійснилися, а частин-

но здійснюється в сучасності. Чуда і пророцтва доказують не тільки Божественне післаництво тих, що звіщали Богу науку, але також і Божественне післаництво Того, що в Нїм спасіння людства й здійснилося, тобто Ісуса Христа.

Посередники Об'явлення не тільки що відзначилися своїми душевними і моральними здібностями, але й були Богом надхнені даром робити чуда. До таких чуд належать: десять єгипетських кар, перехід через Червоне Море, здобуття води із скали, манна в пустині і багато інших, що записані в книгах Мойсея. Про чуда Пророків Іллі та Єлісея оповідають нам книги Царів, а про чудесний рятунок Даниїла в львинній ямі та про збереження трьох юнаків в розпаленій печі оповідається в книзі Пророка Даниїла.

Про Месію Пророки дають у своїх пророцтвах чимраз виразніший образ Його походження та Його життя.

Щодо Його Єства — Месія є під назвою Еммануїла, що означає „З нами Бог” (Ісаїя 7, 14), За Своєю гідністю Він є Царем (Зах. 9,9) і нащадком царя Давида. Його Царство буде поширене на всі народи (Ісаїя 66, 18-19) і буде тривати вічно (Ісаїя 9, 6). Він є священником навіки (Пс. 110, 4), що Сам Себе принесе в жертву і встановить нову досконалу жертву (Ісаїя 53, 5-

10). Він Пророк Господній, що виявляє Божі таємниці і засновує Новий Заповіт між Богом і людьми (Второзаконня 18, 15).

Щодо тіла — Месія має народитися на кінці часів у Вифлемі від Пречистої Діви (Мих. 5, 1; Ісаія 7, 14). Він буде проповідувати Царство Боже (Ісаія 59, 20), а знаки і чуда стверджуватимуть Його слова (Ісаія 35, 3-6). За намовою провідників народ відречеться Його і передасть Його на смерть (Зах. 14, 12-13; Пс. 22, 7-9, 15-20), але Він третього дня воскресне із мертвих, вознесеться на небо і зішле обіцяного Духа Святого (Ісаія 53, 5-12). Він покличе й поган до Царства Небесного але на кінці часів повернеться також і останок Ізраїля (Мих. 5,3).

Всі ці пророцтва були записані в св. Письмі і жидам добре відомі. Жиди розуміли їх і вважали, що вони стосуються приходу обіцяного Месії.

„І зібравши всіх первосвящеників і книжників людських, він (Грод) випитував в них, де має Христос народитися. Вони ж відказали йому: „У Вифлемі Юдейським, бо так у пророка написано: „І ти Вифлемє, земле Юдина, не менший нічим між осадами Юдиними, бо з тебе повстане Володар, що буде рядити народом моїм ізраїльським” (Матвій 2, 4-6).

Всі ці пророцтва здійснились

в Ісусі Христі. Цим вони доказали Божественне післаництво пророків, що проповідували прихід Спасителя та спасительну гідність Ісуса Христа, на Якому всі ці пророцтва здійснилися. Коли жиди мимо цього не признали Христа як свого обіцяного Месію, то цьому не винні і пророцтва, тільки та обставина, що Христос не відповідав їхнім світським сподіванням. Жиди були свідомі того, що Ісус Христос дійсно робить чуда, але їхня воля не допускала їх до прийняття Його, як Месію. „А натовп великий юдеїв довідався був, що Він там, та й поприходили не з-за Ісуса Самого, але щоб побачити й Лазаря, що його воскресив Він із мертвих. А первосвященики змовилися, щоб і Лазареві смерть заподіяти, бо багато юдеїв з-за нього відходили та в Ісуса ввірували” (Іван 12, 9-11).

В пророцтво про навернення „на кінці віків” також Ізраїля є включене також даліше існування жидівського народу. Факт, що жидівський народ, який тисячі років живе розкиданий між різними народами, задержав свою релігію, свою властивість і єдність, свідчить про те, що він стоїть під опікою Божою. Цей факт запевняє здійснення цілого пророцтва, що „затвердіння сталося Ізраїлеві почасти, аж поки не ввійде повне число поган” (Римл. 11, 25). (Продовж. беду)

КОЛИСЬ І ТЕПЕР

Починалося 2-ге століття після Народження Христового. Майже всі Апостоли й учні Христові вже відійшли до вічного життя. Але, завдяки їхній проповіді, християнство поширилося по всіх країнах тодішнього цивілізованого світу. Нова віра була зненавиджена, позбавлена прав і переслідувана поганями, для яких вона була постійним докором за їхні гріхи й беззаконня. Але жорстокі утиски і гоніння не могли захитати міцної віри і праведности послідовників Христових.

Ось що пише про них невідомий автор „Послання до Діогнета”, який жив у ті часи і сам належав, за його власними словами, до „учнів Апостолів”:

„Християни не відрізняються від інших людей ані країною, ані мовою, ані звичаями, яких вони дотримуються. Вони не живуть у своїх окремих містах, не вживають особливої мови і не провадять якогось особливого життя. Їхня поведінка не виникла наслідком якоїсь теорії або роздумування допитливих людей. Вони не проголошують себе, як дехто інший, прихильниками якихось чисто-людських доктрин. Але, населяючи грецькі чи варварські міста — як це кожному з них призначила доля

— і дотримуючись звичаїв місцевого населення щодо одягу, їжі й інших життєвих справ, вони розкривають перед нами свій чудесний і, здавалось би, парадоксальний спосіб життя.

Вони живуть у своїх рідних країнах, але як чужинці. Як громадяни, вони беруть участь у всьому, як і інші, але все терплять, як чужоземці. Кожна чужа країна — батьківщина для них, а кожна країна, де вони народились — країна чужинців для них. Вони одружуються, як і всі інші, вони мають дітей, але не кидають своїх нащадків. У них — спільний стіл, але не жінки. Вони — тілесні, але не живуть по тілу. Вони провадять свої дні на землі, але є насліддям небес. Вони коряться існуючим законам і в той же час перевищують закони своїм життям. Вони люблять усіх людей, і всіма переслідуються. Вони — незнані, але їх засуджують. Їх карають смертю, але вони встають до життя. Вони — бідні, але багатьох збагачують. Вони у всьому терплять недостачу, але на все багаті. Їх безчестять, але вони прославляються в цьому безчестті. Про них говорять зле, але вони — оправдані. Їх проклинають, а вони благословляють. Їх зневажають, а вони за образу

платять пошаною. Вони чинять добро, а їх карають, як злочинців. Коли їх карають, вони радіють, немов би приймаючи життя. Юдеї напастують їх, як злочинців, переслідують їх, але ті, що ненавидять їх, не можуть вказати причини своєї ненависти.

Підсумовуючи все це, скажемо: те, чим душа є в тілі, тим є християни у світі. Так, як душа розсіяна у всіх частинах тіла, так і християни розкидані по всіх містах світу. Душа живе в тілі, але не є від тіла; так і християни живуть у світі, але не є від світу. Невидиму душу охороняє видиме тіло, то ж і християни перебувають у світі, але праведність їхня залишається невидимою. Тіло ненавидить душу і бореться проти неї, хоч і не терпить від неї нічого злого, а тому, що душа чинить опір насолодам тіла. Світ також ненавидить християн, хоч ні в чому не терпить від них, але тому, що вони відрікаються від його насолод. Душа любить тіло і члени його, що її ненавидять. Так і християни люблять тих, що ненавидять їх. Душа ув'язнена в тілі, але тримає те тіло в цілості. Так і християни перебувають у світі, як у в'язниці, але зберігають світ. Безсмертна душа живе у смертному тілі, і християни живуть, як чужинці, у тлінному, шукаючи нетління в небесах. Душа, об'єднуючись в їжі й питті, стає

кращою. Так і християни, хоч день за днем зазнають переслідувань, постійно зростають у кількості.

Цю визначну долю у світі призначив їм Бог, і вона не може від них відібратися”.

Ми живемо на 18 століть пізніше, серед зовсім інакшого світу, серед зовсім інших умов і обставин. Втікачі з Рідного Краю, живемо у країні, яка вже стала нам знайомою, зрозумілою і близькою, але не рідною. Живемо серед народу, який нас щиро прийняв до себе, і з яким ми вже досить зжились, але не споріднилися. Тому, що ми ведемо особливий спосіб життя, зокрема ж коли ходить про віру, мову і традиції, нас напевне з цікавістю спостерігають і роблять свої висновки. Як і перші християни, ми могли б бути добрим прикладом для інших. Ми ж бо визнаємо Православну Віру, яку наші предки перенесли незаплямленою через багато століть. Ми обдаровані щирою українською душею, вродженою високою моральністю і багатими народними талантами. З цим коштовним скарбом ми справді могли б бути світлом для світу тут в цій своїй і не-своїй землі. Але чи використовуємо ми той наш духовний скарб? Порівняймо своє життя з життям перших християн. Можемо дечого навчитися від них, може їхня праведність і нам дасть

Нестор Нововірський

КУЛЬТ БОЖОЇ МАТЕРІ НА УКРАЇНІ

(Продовження)

У „Слові про плач Пресвятої Богородиці під хрестом Господнім і про зняття тіла Ісуса Христа” Божа Мати проклинає воїна що проколов ребро її Сина: „О беззаконний злодію, немилостивий, як тобі руки не повсихають і як ти крізь землю не провалишся за то, що ти робиш Синові мому вже мертвому”³⁹⁾.

В колядці „Юда продає Христа” оповідається, як Юда продав Христа за срібло, як жиди беруть Христа „ізрадою”. Пилат руки вмиває, кров Христову проливає. Під хрестом:

Стоїть Мати фрасоблива,
Стоїть під ним ледво жива:

„Ей, Сину мій возлюблений,
Серцю сь мому єсть болестний.
Коби я тя могла зняти,
Моглабим тя вратувати;
Головкум би ти підперла,
Святу кривцю з личка зтерла.
Що ти зробив, лютий Юда?
Що ти продав Суса Христа.

³⁹⁾ Памятки укр.-руськ. мови і літератури. Львів. 1899 р. Т. 2, ст. 412.

натхнення стати кращими. Дай Боже!

(Парафіяльне Слово” — Орган УПЦ Святої Тройці в Бофало, Н. Й., з 5-го жовтня 1969 року)

Продав Христа, продав пана,
Пішов жидам за шафара”.
Став же Юда засмутився,
Пішов в бзину повісився.
Всьо дерево повтікало,
Вішатися не давало.
Іно бзина схилилася,
Аж там Юда повісився.
Аж там Юді вік скінчився”⁴⁰⁾.

Муки Христа у колядках Я. Ф. Головацького. Христа розпинали, „Клюков за ребра гей розбивали, терновий вінець на голові клали. Глогови шпильки за ноги клали. Червива ива ой согрішила. Ісуса Христа кровцю пустила. Де кровця цяне — церковця стане. Де плечі впали — престоли стали⁴¹⁾

Колядки про іву надруковані В. Гнатюком⁴²⁾.

В колядках, як у апокрифах, детально змальовуються муки Ісуса Христа. Мати Божа умивається сльозами коло розп'ятого Сина. Христос заспокоює Матір, повіщає, що Він воскресне і буде

⁴⁰⁾ В Гнатюк. Етнографічний Збірник, Т. 35. Колядки і щедрівки Т. 1, ст. 85. Львів, 1914 р.

⁴¹⁾ Головацькій, Народніє песни. Т. 4, колядка 33.

⁴²⁾ Етнографічний Збірник, Т. 35, ст. 100, Львів, 1914 р.

судити живих і мертвих.
Вийшла з неба ясна звізда,
Та цілий світ засвітила.
Не ясна то звізда біла,
Лем то панна чиста Діва.
Стрігили ёй апостоли:
„Чом ви сумни не весели?“
„Бо ми Христа не виділи.
Хліб нам ламав і нам давав:
„Іште, пійте, памятайте,
Лем мя жидом не продайте’.
Скоро жиди услишали,
По вулицях заставляли,
Де би Христа поймали.
Скоро вни го поймали,
До ланцушков го вязали
С терня вінок увязали,
На главу му прикладали,
На хрест руці ему дали,
Звездами го приковали,
Матка ёго біля него,
Кричить, плаче, жалує го,
Кричить, плаче, ламле руці,
Же Син Божій в тяжкой мйці:
„Матко моя наймилиця,
Не кричь, не плачь, не жалуй ня,
Во третій день воскресну я,
Буду судив живих, мертвих
І грішников і праведних:
Стануть грішни на лівици,
А праведни на правици.
На правици свічи горять,
На лівици ножи сталят”⁴³⁾.

У Чубинського:

Ой зібралася жидовая,
Радила раду жидовськую,
Як би Христа вловити.
Вони Христа вловили

⁴³⁾ Головацкій, Т. 2, ст. 91-7.

И на дереві розпяли,
Гвоздем руки прибивали,
Терновий вінець надівали,
Прийшла к ему Божая Мати Ма-
рія.

„Ой Сину мій і Боже мій,
Чом до мене не говориш
І сліз моїх не утолиш?“
„Мати ж мая і Марія,
Яж не на віку поміраю,
І за віру страсті приймаю”.
Приймав Христос страсть
За праведні християне⁴⁴⁾.
Чом тепер не так, як давно було,
Як жидова Христа мучили,
Терновий вінок на голову клали,
Ожиною хмилем вперезували,
Всяке дерево за нігті били.
Всяке дерево за нігті не йшло.
Червива ива прогрішила,
За нігті пішла, кровцю пустила,
Червиву иву сам Господь про-
кляв:

„Бодай тя иво, черви точили
Від молодости аж до старости,
Від коріннячка й аж до вершеч-
ка”⁴⁵⁾.

У В. Гнатука:

Зійшла зоря на край світа,
Засвітила на пів сьвіта.

Аллилуя

Не так зоря, як то чиста,
Як Марія є Пречиста.
Йшла Матка на „незрозуміле”:
„Чи ви Христа не виділи?“
„А ми Христа та виділи.

⁴⁴⁾ Чубинский, „Труди” Т. 3, ст. 90.

⁴⁵⁾ Там же, ст. 108.

Ба й у четвер при вечери,
 Хлібець ламав та нам давав,
 Свойов кровцьов листок писав.
 За крижевим за потоком
 Вздріли жиди Христа оком,
 Як уздріли, так спіймали,
 До Пилата знанє дали.
 Узев Пилат суд судити.
 Казав жидам Христа вбити.
 Били Христа тратували,
 На хрест руки розпинали,
 На хрест руки розпинали,
 А пісочком годували, а золею на-
 пували.

Ідуть жиди дорогою,
 Ведуть Христа терниною,
 Терен ніжки пробиває.
 Чорний ворон надлітає,
 Тоту кровицю іспиває".
 Сьвята Матка як то вздріла,
 В тім сі часу розболіла.
 Сьвятий Петре, чого стоєш,
 Чому Матку не розмовиш?
 Сьвятий Петре, розмов Матку,
 Будеш мати в Бога ласку" ⁴⁶⁾.

Страждання Христові відбува-
 ються коло Єрусалима, як то
 видно з Святого Письма, а та-
 кож з апокрифів, колядок і ще-
 дривок. Страсті Христові і Божа
 Мати змальовуються в Калинів-
 ських піснях, як вони відбува-
 ються на Україні в селі Калинів-
 ці на Вінничині. Невірні в піснях
 озброєні не піками, а „вінтовоч-
 ками", модерною зброєю. Роз-
 стрілюють мільйони вірних хрис-

⁴⁶⁾ Гнатюк, Колядки і щедрівки.
 Т. 1. ст. 91. Кол. 56. Етногр. Збір-
 ник, Т. 35, Львів, 1914 р.

тиян за правду, за справедли-
 вість.

Невідомі автори Калинівських
 пісень вбачають загрозу христи-
 янській правді від явних і скри-
 тих невірних, після майже 2.000
 літ існування християнства. В
 часи панування невірництва
 справжні християни мають, згід-
 но з Калинівськими піснями,
 „Христу Богу поклонитися".
 В Калинівці на горбочку
 Чистить москаль вінтовочку.
 Він чистить, прощає,
 На хрест Божий поглядає.
 А хрест Божий, хрест високий,
 Хрест високий, дерев'яний.
 Як прострелив зробив рану,
 Зробив рану під рукою.
 Пішла з нього кров рікою,
 Пішов народ весь товпою.
 А на хресті сам Спаситель,
 А під хрестом Діва Мати.
 Прийшла Мати одвідати.
 „Ой ти Сину, ти Синочку,
 Нащо ти родився?"
 „Уроцився на гуляння
 Взяли тіло на мучення,
 А за хрест на страданя".
 Ви людіє — християне,
 Христу Богу поклоніться.
 Будуть люде невірнії,
 Будуть церкви замикати,
 А тіятри справляти,
 Малих дітей не христити,
 Да будуть звездити,
 На віки віков ⁴⁷⁾ (далі буде)

⁴⁷⁾ Етнографічний Вісник, кн. 1.
 Калинівські пісні, ст. 63-73. Київ,
 1925 р.

Пантелеймон Ковалів

РОЛЯ БІБЛІЇ В МЕДИЦИНІ

Швайцарський лікар Поль Турньє у своїй книжці „Біблія і медицина” багато розповідає фактів про роллю Біблії в медицині, про силу віри, яка (віра) має значення як для лікаря, так і для пацієнта. В одному із розділів своєї книги доктор Поль Турньє розповідає зокрема про медицину і природу, про природу в світлі Біблії.

Доктор Поль Турньє стверджує протилежні погляди на природу: один зневажає природу, другий — підносить її. Обидва ці погляди, на думку доктора Турньє, ведуть до обмеження повноти людського життя і людської свободи. Один робить людину рабом штучних процесів лікування, від яких людина сподівається дістати повну допомогу, навіть не йдучи спати без беззаспокійливих засобів. Другий робить людину рабом її внутрішнього сумління. Людина покладається на саму себе.

Доктор Поль Турньє вказує на факт, що сучасний прогрес у галузі медицини, зокрема технічної медицини в зв'язку з досягненням науки і техніки, цей прогрес відвертає людину від природи, викликає в неї зневагу до природи: пацієнт покладається цілком на могутність медицини. Пеніцилін, переливання крові, успішні операції — всі технічні

засоби медицини безперечно відіграють велику роллю в лікуванні людини. Доктор Поль Турньє стверджує, що нині медицина повертає до життя багато більше людей, ніж двадцять років тому.

Але, з другого боку, він твердить, що лікар у своїй практиці не може керуватися виключно однією наукою, бо він має справу не з машиною, навіть не з твариною, а з вищою духовною істотою, з людиною. Доктор Турньє робить одно завваження, важливе застереження: „Чи я роблю ін'єкцію тироїдного екстракту, чи даю лекцію з природничої історії геологічних періодів, — я вводжу мого пацієнта чи мого учня в контакт з новими елементами, які міняють його ідеї, його характер, його соціальну поведінку та його емоційний стан”.

Говорячи про природу і медицину, доктор Поль Турньє каже, що тільки Біблія дає правдиве розуміння природи. Згідно з біблійним ученням, природа має велике значення для людини: вона говорить нам про Бога й веде до Його пізнання. Люди, які шанують Біблію, — каже доктор Турньє, — завжди чують голос Божий в природі. Кожна річ у природі говорить про Бога та про

Його турботи кожним створінням.

Людське тіло також є частиною природи. Більше того, тіло, згідно з ученням Біблії, є храмом душі. Це має велике значення, особливо в медицині як для лікаря, так і для пацієнта. Пацієнт, — каже доктор Турнье, — часто буває незадоволений своїм тілом, у нього невистачає того терпіння, про яке говорить Біблія, наводячи чимало фактів. І роля лікаря не тільки полегшити тілесні болі, страждання

людини, але й підтримати силу віри, силу духа пацієнта й усвідомлення того, що протести тіла є сигналами, щоб ужити відповідних запобіжних заходів і відвернути смерть.

Коли тіло недомагає, це означає, що треба звернути на нього увагу, дати відповідні ліки, в яких, як каже доктор Турнье, також треба вбачати милосердну руку Божу. Це він стверджує словами псалмопівця: „Я прославлю Тебе за те, що дав мені снагу предивну”.

Прот. М. Гілтайчук

БЛАЖЕННА КН. ОЛЬГА

За синіми водами, в зелених лугах,
Розквітала квітка, як та райдуга
Лицарі багаті, славні, молоді,
Простягали руки до неї свої
Але ні в одного щастя не було,
Щоб її забрати до дому свого
Аж одного ранку, на коні баскому,
Заблукався лицар у лісі густому.
Шукаючи стежки, — вийшов на поляну,
І очам не вірив, на що він поглянув.
В кришталевих росах квітка красувалась
Й перлами-намистом, як ізмарагд, сяла.
Стояв пишний лицар, довго приглядався,
І її красою моз вином впивався...
Гнався за сарною, щоб її спіймати,
А стрінув „троянду”, яку мусить взяти;
Троянду розквітлу, із чужого поля,
Якій на імення: добросердна Ольга.
„Ясновітла зірко з високого неба,
Покажи дорогу, із цих густих дебрів!

Бо пішла вся моя ловецька дружина,
А я сам остався, як в степу билина”.
„Хто ти будеш лицарю, і з якого краю,
Бо таких у себе ніде не стрічаю?”
„З Русичів Землі я й лицарського роду,
Князь і володитель славного народу:
Полян і Дулібів, Деревлян завятих,
З яких дуже тяжко данину збирати.
До мене належать гори і долини,
Лише я не маю вірної дружини.
Подай мені руку і ходи зі мною
З цих лугів зелених у мої чертоги.
Там будемо разом в щасті проживати,
В золото і шовки тебе зодягати...
Надінеш корону у Русів Державі,
Й будеш панувати в пошані і славі”.
Задумалась Ольга, і важко їй стало:
Кидати дім, батька та йти у незнане?
Та любов сильніша понад всі вагання —
Вона погодилась, ще й руку подала...
„Піду я з тобою, лицарю коханий,
Й вірною до смерті дружиною стану.
Все — добро і горе поділю з тобою,
Щоб навіть прийшлося ставати до бою!”

**
*

Взяв князь Ігор Ольгу собі за дружину
І в столицю Київ вихором полинув.
Рознеслася вістка про мудрість княгині,
По усій широкій Русі — Україні.
Блаженною церква її возгласила,
Бо Христову віру вона запалила.
Засвітила світло „Доброї Новини”,
В темряві поганській, в якій люди жили.
І нині, по довгих століттях кошмарних,
Її прославляє народ православний.
Засилає мольби до святої в небі:
В радості і в горі та всякій потребі.

Нао запитують:

З. — В т. зв. русі екуменізму Римо-Католики закликають нас повернутися до Риму. Чи справді ми належали колись до Риму?

В. — Ще близько тисячу років тому східні й західні християни належали до одної кафоличної православної віри. Нині немає апостольської єдності в вірі, і ми поділені на різні віровизнання, а найбільше спричинилися до цього Папи римські.

Папа Боніфацій в 606-му році, в згоді з своїм любимцем грецьким королем Фокою був першим римським єпископом, що вимагав вважати себе головою всієї християнської Церкви.

Пізніше, близько 861-го року Папа Миколай I вже відверто втрутився в диспут між грецькими патріярхами Ігнатієм і Фотієм. Вважаючи себе за найвищого суддю, він твердив, що ап. Петро отримав від Христа Спасителя уповноваження бути головою всієї Церкви. Але це твердження немає підстави, бо ап. Петро отримав від Христа ту саму силу і ті самі права, що й інші апостоли. Він сам себе ніколи не вважав головою, чи наставником над іншими апостолами (див. I Петра, 5:38).

Року 867-го Патріярх Фотій скликав Собор у Царгороді, на яким Папа та його Церква були

осуджені за те, що вносять фальшиву науку щодо віри, яка то наука немає основи в Св. Письмі. Цей диспут тривав до 1054 року, коли Папа Лев IX. послав на Собор свого представника, вимагаючи, щоб патріярх Керуларій і Собор прийняли всі його постанови і навчання щодо віри і щоб визнали його примат над усією Церквою. Коли однак Собор відкинув таке домагання, то посланець Папи залишив папську „буллу” (викляття) на патріярха Керуларія і всіх учасників Собору і від'їхав до Риму. Від того часу (16. травня 1054) Римська Церква стала називати себе Католицькою (від грецького слова „Католікос” — вселенський) і відділилась від Східньої Православної Церкви.

Отже, як бачимо, Римська Церква порвала єдність віри Апостольської Церкви, а Православна Церква ніколи не належала до Риму.

З. — Що таке „ріпіді” і яке їх значення у Богослужбі?

В. — Назва „ріпіді” походить від грецького слова „ріпідіон” і означає крилатий. Ріпіді — це дві ікони на дрючках з намальованими шестикрилими ангелами Херувимів. Підчас архиерейської Служби Божої їх тримають дякони, або іподіякони з обох сторін Престола над св. Дарами. Про вживання їх згадується уже в Апостольських Постановах, а впровадження їх у Богослужби

сталося на підставі видіння про рока Ісайї, який бачив Господа на високому престолі, а зверху Його стояли шестокрилі Серафими, що співали пісню „Свят, Свят, Свят Господь Саваот, уся

земля повна слави Його” (6:2).

Ріпиди мають ще й вище духовне значення: вони символізують присутність небесних духів у часі звершення св. Таїнства Євхаристії.

НАВЧАЙМОСЬ ПРИКЛАДІВ

Неосаяжність Боженства.

До одного монаха в пустині прийшов гордий мудрець і сказав: „Тебе звать мудрим і чудотворцем і кажуть, що ти розмовляєш з Богом. Покажи мені свого Бога!”

„Добре”, — відповів пустинник, — але перше, ніж побачити Бога, поглянь на одне з Його творів, поглянь прямо на сонце”. Мудрець поглянув, але мусів скоро закрити очі, які заллялись сльозами. „Не можу дивитись на сонце, бо не хочу втратити зір”, — завважив він.

„Тож, коли ти не можеш подивитись на одне з Божих творінь, то як же ти можеш бачити Самого Бога? А сонце є лише слабким відблиском Божої слави. Іди і кайся у своїй гордині!” І так, як людина не може дивитись своїми тілесними очима на сяйво сонця, так само і розумом не може зрозуміти Божого Єства. Ми можемо бачити лише відблиск сонця у краплині води, а Бога — лише в образі, в якому Він об’явив Себе людям. Саме Єство Бога неприступне не лише

людині, але навіть ангелам у небі.

**

Про бл. Августина розповідається, що він задумав написати книжку про Св. Тройцю. В своїх роздумуваннях він вийшов на побережжя моря і побачив там малого хлопчика, який, викопавши ямку в піску черпав ложкою воду з моря і переносив у ямку.

„Що ти робиш?” — запитав бл. Августин хлопця. — „Хочу вичерпати море і перенести в цю ямку”, — відповів він: „Але ж це неможливо”, — завважив бл. Августин. А хлопець відповів йому: „Я скорше перенесу ложкою море у цю ямку, аніж ти проникнеш своїм розумом тайну Пресв. Тройці і напишеш свою книжку...”

В ту хвилину хлопець став невидимий, а бл. Августин зрозумів свою неміч проникнути своїм розумом Єство Пресв. Тройці.

Візьміть мене за приклад.

В однім далекосхіднім оповіданні розповідається про трьох подорожніх, які зустрінулися при джерелі чистої і холодної

води. Цими подорожніми були артист, старша людина і юнак, а над джерелом поставлений був камінь, на якому було написано: „Візьміть мене за приклад!”

Всі три подорожні стали розмишляти над цими словами. Артист каже: „Це джерело пливе в розлогу долину і збирає інші потічки і річки і перетворюється у велику ріку. Слова написані на камені повчають нас, що нам треба пильно працювати, щоб стати багатими...”

„Я інакше думаю”, — каже старша людина, — це джерело відсвіжує всіх тих, що припадають до нього. Тому й ми повинні бути корисними для нашого ближнього”.

Юнак слухав уважно і коли його запитали, що він думає про написані слова, — сказав: „Вода цього джерела не мала б жадної вартости, як би не була чиста. Брудну воду навіть звірята не хочуть пити. Тому, беручи це джерело за приклад у нашому житті, нам треба бути чистими”.

Так, справді воно й є! Сказав Господь: „Блаженні чисті серцем, бо вони Бога бачитимуть”. Людину чисту тілом і душею і люди шанують і Бог любить!

Скільки коштує усмішка?

Усмішка не коштує нічого. Але вона приносить велику користь чоловікові. Вона збагачує того, хто приймає її і не робить шкоди тому, хто всміхається. Вона триває лише одну хвилину, але згадка про неї залишається на ціле життя. Вона приносить щастя і задоволення в родині, в громаді.

Усмішка приносить спокій переобтяженому працею, дає відвагу в тяжких хвилинах життя і потішає засмученого. Усмішку не можна ані купити, ані викрасти. Бо вона не має вартости, як тільки в тій хвилині, коли людина всміхається. А коли хто не всміхається, то будь шляхетним і всміхнися до нього. Бо ніхто не має більшої потреби усмішки, як той, хто не може всміхнутися до свого ближнього.

Very Rev. P. H.

ST. ANDREW, APOSTLE

St. Andrew was a native of Bethsaida, a town in Galilee, upon the banks of the lake of Genesareth. He was the son of Jonas or John, a fisherman of that town, and brother of Simon Peter, but whether elder or younger the holy scriptures have not acquainted us. They had afterward a house at Capharnaum, where Jesus lodged when he preached in that city. It is no small proof of the piety and good inclinations of St. Andrew, that when St. John Baptist began to preach penance in the desert, he was not content with going to hear him as others did, but became his disciple passed much of his time in hearing his instructions, and studied punctually to practice all his lessons and copy his example; but he often returned home to his fishing trade. He was with his master when St. John Baptist seeing Jesus pass by the day after he had been baptized by him, said: „Behold the Lamb of God”. Andrew, by the ardor and purity of his desires and his fidelity in every religious practice, deserved to be far enlightened as to comprehend this mysterious saying, and, without delay, he and

another disciple of the Baptist went after Jesus, who drew them secretly by the invisible bands of his grace, and saw them with the eyes of his spirit before he beheld them with his corporal eyes. Turning back as he walked and seeing them follow him, he said, “What seek ye?” They said, they desired to know where he dwelt; and he bade them come and see. There remained but two hours of that day, which they spent with him, and, according to several fathers, the whole night following. “O how happy a day how happy a night did they pass!” cries out St. Augustin. “Who will tell us what things they then learned from the mouth of their Saviour? Let us build ourselves a dwelling for him in our hearts, to which he may come, and where he may converse with us”. For this happiness is enjoyed by a soul which opens her affections to God, and receives the rays of his divine light in heavenly contemplation. The joy and comfort which St. Andrew felt in that conversation are not to be expressed by words. By it he clearly learned that Jesus was the Messiah and the Redeemer of

the world, and resolved from that moment to follow him; he was the first of his disciples, and therefore is styled by the Greeks "The Protoclet, or First Called."

Andrew, who loved affectionately his brother Simon, called afterward Peter, could not rest till he imparted to him the infinite treasure which he had discovered, and brought him to Christ, that he might also know him. Simon was no sooner come to Jesus, but the Saviour of the world admitted him as a disciple, and gave him the name of Peter. The brothers tarried one day with him to hear his divine doctrine, and the next day returned home again. From this time they became Jesus's disciples, not constantly attending upon him, as they afterward did, but frequently hearing him, as their business would permit, and returning to their trade and family affairs again. Jesus, in order to prove the truth of his divine doctrine by his works, wrought his first miracle at the marriage at Cana in Galilee, and was pleased that these two brothers should be present at it with his holy mother. Jesus, going up to Jerusalem to celebrate the Passover, stays some days in Judea, and baptized in the Jordan. Peter and Andrew, also baptized by his authority, and in his name. Our Saviour being come back into Lower Galilee in autumn, and meeting one day Peter and Andrew fishing in the lake, before the end of the same year, called them to a constant attendance upon the mi-

nistry of the gospel, saying that he would make them fishers of men. Whereupon, they immediately left their nets to follow him, and never went from him again. The year following, the Son of God formed the college of his apostles, in which our two brothers are named by the evangelists at the head of the rest. Not long after, Jesus, went down to Capernaum, and lodged at the house of Peter and Andrew, and, at the request of them both, cured Peter's wife's mother of a fever, by taking her by the hand, and rebuking the fever, by which it left her. When Christ would not send away the multitude of 5,000 persons who had followed him into the desert, till they were refreshed with some food, St. Philip said two hundred pennyworth of bread would not suffice. But Andrew seemed to express a stronger faith, saying, there was a boy who had five barley loaves and two small fishes, which, indeed, were nothing among so many; but Christ could, if he pleased, exert his power, seeing he was greater than Eliseus who, with twenty loaves, fed a hundred men. When Christ was at Bethania, at the home of Lazarus, a little before his Sacred Passion, certain Greeks who came to worship God at the festival addressed themselves to Philip, begging him to introduce them to Jesus. Philip did not undertake to do it alone, but spoke to St. Andrew; and they both together spoke to their divine master, and procured these strangers that happi-

ness. This shows the great credit St. Andrew had with Christ; on which account he is called the Introducer to Christ, and say he had this honor, because he brought St. Peter to him. Christ, having foretold the destruction of the temple, Peter, John, James, and Andrew asked him privately when that should come to pass, that they might forewarn their brethren to escape the danger.

After Christ's resurrection and the descent of the Holy Ghost, St. Andrew preached the gospel in Scythia, as Origen testifies; Sophronius, who wrote soon after St. Jerom, and translated his catalogue of illustrious men, and some other works into Greek, adds Sogdiana and Colchis. Theodoret tells us that he passed into Greece; St. Gregory of Nazianzen mentions particularly Epirus, and St. Jerom Achaia. St. Paulinus says this divine fisherman, preached at Argos, put all the philosophers there to silence. St. Philastrius tells us that he came out of Pontus into Greece, and that in his time people at Sinope were persuaded that they had his true picture, and the pulpit in which he had preached in that city. The Slavs have long glorified that St. Andrew carried the gospel into their country as far as the mouth of the Borysthenes, and to the mountains where the city of Kiew now stands, and to the frontiers of Poland. If the ancients mean European Scythia, when they speak of the theatre of his labors, this authority is favorable to the

Slavs. The Greeks understand it of Scythia, beyond Sebastopolis in Colchis, and perhaps also of the European; for they say he planted the faith in Thrace, and particularly at Byzantium, afterward called Constantinople. But of this we meet with no traces in antiquity. Several Calendars commemorate the feast of the chair of St. Andrey at Patrae in Achaia. It is agreed that he laid down his life there for Christ. St. Paulinus says that, having taken many people in the nets of Christ, he confirmed the faith which he had preached, by his blood at Patrae. St. Sophronius, St. Gaudentius assure us that he was crucified; St. Peter Chrysologus says, on a tree: When the apostle saw his cross at a distance, he is said to have cried out: "Hail precious cross, that hast been consecrated by the body of my Lord and adorned with his limbs as with rich jewels. — I come to thee exulting and glad; receive me with joy into thy arms. O good cross, that hast received beauty from our Lord's limbs! I have ardently loved thee; long have I desired and sought thee; now thou art found by me, and art made ready for my longing soul; receive me into thy arms, taking me from among men, and present me to my master; that he who redeemed me on thee, may receive me by thee". The body of St. Andrew was translated from Patrae to Constantinople in 357, together with those of St. Luke and St. Timothy, and deposited in the church of the apo-

stles, which Constantine the Great had built a little before. St. Paulinus and St. Jerom mention miracles wrought on that occasion.

St. Andrew, by conversing with Christ, extinguished in his breast all earthly passions and desires, and attained to the happiness of his pure divine love. We often say to ourselves that we also desire to purchase holy love, the most valuable of all treasures, and the summit of dignity and happiness. But these desires are fruitless and mere mockery, unless we earnestly set about the means. In the first place, we must be at the expense of laying a deep foundation of humility, meekness and self-denial. We must first with the apostle leave all things; that is to say, we must sincerely and in spirit rofsake the world, and must

also renounce and die to ourselves before we can be admitted to the familiar converse of our Redeemer and God, or before he receives us to his chaste spiritual embraces, and opens to us the treasure of his choicest graces. This preparation and disposition of soul, it must be our constant care always to improve; for, in the same proportion that the world and self-love are banished from our hearts, shall we advance in divine love. But this great virtue, the queen, the form, and the soul of all perfect virtue, is learned, exercised, and improved, by conversing much with God in holy meditation, reading, and assiduous fervent prayers and recollection; also by its external acts, in all manner of good works, especially those of fraternal charity and spiritual mercy.

WHERE IS GOD?

by Rev. G. A. A.

Sitting in a church pew, you are seated in the House of God. This morning you made a decision to visit God. — Why?

When you visit a relative or friend, you go for a purpose — usually with love — to see and to talk to them. Sometimes you call or make an appointment so you are sure they are home and prepared to greet you.

This is God's House. He is always here. The appointment is for every Sunday, same time, same place. This would be a most opportune time to

discuss the question, "Why are you here?"; to speak to you about being on time for your visit with God; about showing respect; participating in the conversation with God which is the Divine Liturgy; partaking of the refreshments, that which refreshes the soul, Holy Communion. But these subjects are for other sermons. This morning let us talk about the question that is on the lips of the oppressed; those in fear; the people that are in need; on the lips of all who view the world in all its misery;

the question — "Where is God?"

A priest tells of his visit to a hospital to visit a parishioner. After a conversation, he asks her, "Where is God?" Her answer is, "God is in Heaven." He turns to a little old lady in the next bed and asks, "Where is God?" Her answer is, "God is here in my heart." Dearly beloved, I ask you, which lady had the greatest faith?

There is the story of a famous English surgeon, Lord Moynihan; who was invited to operate before a group of distinguished doctors. After the operation, one doctor asked him, "How can you work so calmly and well, undisturbed by the onlookers?" The surgeon's answer was, "When I operate, there are just three people in the room; the patient, myself, and God."

The true Christian must feel the very presence of God and the Lord. He must say, "God is here in my heart!" It is when we lose sight of God that we become atheists, alcoholics, adulterers, sinners, misguided and hypocritical followers of God — a God we have lost in the dense fog of our spiritual blindness.

I saw a war story on TV the other night — an exciting drama: soldiers shooting guns; planes diving, spitting their pellets of death; trucks, tanks, and raging fires; people dying. Why, they were even killing women and defenseless children! It was a great "production," except that — it was real, and those lying in the streets were really dead!

The looks of fear on the faces of the people were real. I was watching a news report on the war in Saigon. TV was bringing into our living room the awesome horror of war. Amid the noises of war and the screams of death, we cry out: "Where is God?" "Has God left us?" "Is He dead?" The answer is, "God is here — but the world has lost sight of Him."

Do you want more proof, more evidence, about o Godless world? Read a newspaper or a magazine: War, Crime, Dope, Hate, Sex! Why do we sit back and watch some misguided designers disrobe our young women — our daughters? Why do we allow publishers to print obscene and lewd pictures and risqué stories? Authors publish stories about the excitement of committing adultery, and the movies draw crowds by simply advertising, "This movie is recommended for adult and mature audiences."

These responsible are getting rich, and why? Because the public, the people, Christians, you and I, will buy these things — with our money and with our minds; we accept them, body and soul, and we say to our children: "It is all right when you are adult and mature."

The Church — the one force capable of fighting back — is not getting the full support of the people. For some reason, the message is not as appealing as the mighty forces that push God out of man's life. We do not accept the Church

with our bodies and our souls, and by our actions we say to our children: "God is some faint image in the pages of an ancient rusty Bible. He is a sleeping God who watches the world commit suicide, physically and morally."

Tolstoy, when he was fifty years old, became very despondent. He could not write. He even feared to be alone with himself, for he had the compulsion to commit suicide. One day while walking in the woods, he found himself thinking about life and the existence of God. He noticed that every time he really thought about the living God, every time he said out loud, "Our Father in Heaven," he felt a joy, a new peace. He had once again found his God.

An active Church is a living Church; a living Church is one in which God is alive because the congregation has Him in focus.

Our church organizations bring us into contact with God and people. They make God real for us because we are working for Him through the Church. Through our organizations we become doers instead of viewers.

Finally, our Church Services make God real for us. Prayers and fasting make God real for us. Communion offers us a living God, for Christ said, "This is My Body, this is My Blood." This is the Living God. God is here on the Altar; He is here, this morning, in our hearts.

(The World, May 1968)

THE IDEAL PARISHIONER

by Rev. J. H.

He is something dynamic and spiritual; no kin to a robot. He must be real before he can be ideal. He must conserve his personality, his individuality and some of his contrarities. We would not have him a subservient yes-man. He is a sheep in the fold of Christ; but we don't want him sheepish.

The ideal parishioner is a well-instructed Orthodox. He needs not be a theologian, or a scholar. But in accordance with his status and his abilities he understands certain basic truths, and this understanding gives

him a „Right Attitude," which is the basic ingredient, as well as the leaven and inspiration, from which ideal parishioners are formed.

FIRST . . .

He first understands that the parish exists for the worship of God. The principal function of the parish is to offer the Divine Liturgy, in public adoration. The parishioners unite with the priest, who represents Christ; and all together they are one with Christ in offering his own supreme Sacrifice.

From this understanding the ideal parishioner gets his right attitude towards the church building, the sacred temple of God. Zeal for the house of the Lord will gnaw at him, making him restless for its glory, in love with its beauty.

From this, too, comes his interest and enthusiasm for parish ceremonies and devotions. He is on time for the Liturgy because he knows the Liturgy and loves it. As fits his status, he sings in the choir, acts as usher, or sits attentively in the pew, to take his own full and proper part in this community worship. When he can, he receives Holy Communion to take part in it more fully.

SECOND . . .

Second, the ideal parishioner understands that the parish is for sanctifying. In understanding this he grasps a very profound and beautiful doctrine: the Mystical Body of Christ. The parish is a living, functioning organ of this great spiritual body. Christ, the Head, gives the whole body life, and as that life flows through the body, the parish tingles with vitality. And he, as a parishioner, shares that life.

From this understanding he comes to love the sacraments, the God-given means of his personal sanctification. And loving the sacraments he will use them, often and devoutly. He will edify his fellow parishioners, and seek to help them lo-

vingly and prudently in their own work of sanctification.

THIRD . . .

His third point of understanding is that the parish is a community; that its members are his brothers and sisters in Christ. That it is for charity and cooperation and sacrifice. That there is no place in it for race prejudice, jealous factions and scheming cliques. He would not divide the body of Christ.

A vital sensitive member of Christ's body responds instinctively to every stimulus which affects other members of the body and his response is always sympathetic.

FOURTH . . .

The fourth point; that the parish is a missionary unit, and that he has an obligation to urge and induce others to take an active part in parish life. He cannot do this by criticizing continually every aspect of parish activities that do not appeal personally to him. Surely, he can find something to praise about his parish rather than indulge in incessant griping. Maybe he cannot preach or teach; but he can edify. And he can demonstrate faith and charity. There is no powerful as that of a good life.

The best way to teach the Gospel is to demonstrate it. And virtue is inculcated by example. The neighbors of my ideal parishioner know what it means to be an Orthodox.

FIFTH . . .

His fifth point of understanding:

the parish is in the world. It is a part of the city, the state and the nation. It cannot separate itself from labor or industry, or political parties. The ideal parishioner is a good citizen, active in civic affairs; but his business and his politics do not come into conflict with his parish life. In accordance with his station and needs, he understands those social and economic teachings of the Church which are the immediate results of sound morality. He avoids prejudices and extremes. If he must tend to either reaction or radicalism he will not try to fit the Church into his views or get her blamed for his errors. And above all he will avoid that narrow bigotry which deforms the charity of Christ and distorts His teachings.

SIXTH . . .

Sixth: the modern American parish is also a Sunday School unit. He appreciates the Sunday School, makes sacrifice for it, sends his children to it, and does not simply *drive his children to the door of the Church* without himself. He attends

the Adult Bible Class, for he needs Sunday School as much as his children; in some cases, he needs it more.

SEVENTH . . .

Seventh: there is authority in the Church. This authority is divinely given. It requires obedience. But that does not imply servility. It means the alert response to love. Love of the Church as the Body of Christ. Love of the church law as the guide to heaven. Love of genuine authority as the protector of true liberty.

So the ideal parishioner knows and loves the laws of the Church: Liturgy on Sunday, fasting during Lent and the rest. He grasps the spirit of them, and complies voluntarily. He sees the need for advice occasionally. He is not given to carping and criticizing and chafing under the yoke. If there is a burden his understanding spirit makes it light; and if there is a yoke love makes it sweet.

The Orthodox Observer, April 1969

D. E. M.

HOW TO FIGHT WITH YOUR WIFE

A recent cartoon portrayed an irate wife in a nose-to-nose confrontation with her husband. She was shouting: „Nobody's perfect; especially you!"

At moments I'm sure that many of us have felt that way about other

people and even about our own marriages. We've been tempted to say: "No marriage is perfect; especially ours!"

In order to strengthen the institution of Christian marriage and the ideals of the Christian home, it is

important to consider specifically the problem of interpersonal conflict in marriage. In every home the thundering storms of angry conflict arise, the nuptial ship is shaken, and there is fear that one's marriage is on the rocks. Anger and conflict are inevitable ingredients in any marriage. They cannot be avoided if the home is human, if love is alive, and if persons are growing.

Anger is one of the basic feelings of man. It can be controlled, but not denied. It emerges whenever a person feels injured, insulted, or indignant. We all know what it is to be angry — we know its passion and its power — and how sometimes it seems to purge us of stored resentment and ill will. We are also afraid of anger. We are painfully aware of its dangers. We know its perils better than its possibilities.

But anger is natural to man — a God-given gift. In the conflict situations of marriage, anger always appears. Anger is likely to ignite whenever two free and distinct personalities seek to reach agreement on issues such as how to discipline Johnny, how to spend the monthly paycheck, how to get along with your in-laws, how to express one's love through sex, or how to spend one's leisure time. The question is not whether anger should be *in* marriage, but how anger can be channeled constructively and creatively for marriage.

The writer of *Ephesians* was speaking about how members of the

Church should relate to one another when he wrote: "Be angry but do not sin; do not let the sun go down on your anger, and give no opportunity to the devil." But this injunction applies as well to marriage relationships. It is a declaration that anger itself is a natural emotion — it is not sinful in itself. Sin arises in the way in which anger is expressed or controlled. If anger causes a broken relationship — if it destroys communication between a man and his wife — if it leads to bitterness and divorce — then it is sinful. Sin always involves the destruction of relationship and the dissolution of fellowship.

Anger and conflict in intimate love relationships can be either destructive or constructive. Erik Erikson, famous Harvard psychologist, says that our failure to achieve human intimacy stems from "our inability to engage in controversy and useful combat." Therefore, a man needs to know how to fight with his wife if he is truly to love her.

I want to offer some guidelines on how to fight with one's wife — or one's husband — or one's brother — or whomever you live with in a close relationship of love. The four rules for verbal fighting that I will suggest do not pretend to be exhaustive, but rather invite you to think through with your partner some ground rules for the next time you are angry and step into the ring of marital conflict with each other.

First, be willing to fight. A boxer

who is afraid to fight will never become the world champion. Likewise, a husband and wife who are afraid to share honestly their feelings — to express their anger — to have a fight — will never have a truly happy marriage.

In the days of old, the family pattern of society was predominantly patriarchal. What the man said became the law. Right or wrong, he was to be obeyed. When decisions were made, only his vote counted. Even today, some societies still divide the functions of the family so that the husband never enters the kitchen and the wife never leaves it!

In our society, however, we believe in the democratic family. Couples in our culture have more opportunities to share the joy of togetherness, but they also have more chances to engage in conflict.

For example, my wife and I can share the fun of choosing furniture, of shopping for clothes, and of planning a summer vacation. But this togetherness — this closeness of relationships — contains within it the explosive elements of conflict. We are two persons seeking to be and to act as one — “to be members one of another” — but we bring to each new situation each shopping spree, each movie selection, our own peculiar tastes, our own particular ways of doing things, and our own special personalities. A democratic marriage necessitates conflict, compromise, and cooperation.

Some people will go to any length

to avoid dealing with conflict. Some marital partners simply “give in” and let the other have his way all the time. Others refuse to talk about an issue. One lady used every excuse possible. She wouldn’t argue at home because she was too embarrassed before the children; she wouldn’t discuss her feelings before friends because they might gossip; in the car she avoided arguing because she thought it too dangerous; and even when she and her husband went out to walk the dog, she avoided quarreling on the grounds that it made the dog nervous!

Such evasion is neither healthy nor happy for a home. Couples ought not to be afraid to fight if they take their marriage vows seriously — “till death us do part.” If one or the other only commits himself tentatively to a marriage relationship, then quarreling only undermines a shaky foundation. If both have pledged themselves to a lifetime together, then they will not be afraid to be themselves — to express themselves — to show their anger. Such a secure foundation permits couples to come to new agreements — to an understanding of how each can be both independent and interdependent in marital love — to discover and appreciate the deeper aspects of their partner’s and their own personalities.

The couple who avoids fighting because of the weakness of their marriage is abandoning the very goal of marriage: to live and to love

intimately with another person. Those who are unafraid to fight because they know that one battle doesn't make a war are free to discover and to explore great caverns of understanding between them, and to say to one another in the mystery of love and marriage: "I love you as you are."

Second, *don't quit before the fight is over*. Once the boxer enters the ring, he is committed to see the fight through to the end. He cannot retreat once the slugging gets heavy or the battle isn't going his way. Likewise in marriage, both of the sparring partners must be willing to see the fight through to the finish.

One of the most frequent problems that marriage counselors discover is that people won't listen to one another. They refuse to listen, to hear how the other person feels about certain issue or problems. Men particularly are prone to storm out of the house slamming the door behind them, or to hide behind their newspaper.

No solution to conflict can arise when people are unwilling to discuss what is making them angry. To avoid angry discussions weakens a marriage. It permits distance rather than closeness between lovers.

If certain topics cannot be mentioned or particular subjects explored, then a relationship suffers. The American tragedy is not only that one-out-of-four marriages end in divorce, but also that countless couples have become „emotionally divorced”

from one another. There is nearness without closeness, togetherness without intimacy, conflict without resolution, and life without love.

The point of *Ephesians 4:26* is that anger has to be resolved — thus the reference about not letting the sun go down on one's anger. A famous television comedienne once said that she and her husband never went to sleep until they settled all of their arguments. She admitted that sometimes they never went to bed for three or four days! Since they are now separated one might speculate that sleep either triumphed or that their conflicts were more serious than two exhausted human beings could resolve.

The Scripture therefore should not be taken so literally that people continue to fight after their energy has been depleted, their intellect has dulled, and their well of sensitivity is dry. A new day may bring new perspective and a new willingness to compromise. Even boxers need to rest between rounds!

But resting does not mean dropping the problem that has created the conflict. This is suicidal for marital relationships. Unresolved anger is like fire that gets in the framework of a house. It may emerge anywhere. A mother angry at her husband may express her hostility in the way she treats her children. He may spend more time at work or find being with the boys more enjoyable. She may become a „nagging

wife, always singing a sour song of complaint.

Anger unresolved does not go away. Conflict unfaced does not disappear. Like a guerilla army, it just emerges in different places at different times — fleeing before a real fight can begin.

Most of the disputes a couple confront can be settled in a mutually satisfactory manner if both partners are willing to work at it. At points, however, marital fights require the participation of a neutral referee. Sometimes the conflicts are too deep and the chasms too wide for a couple to handle by themselves. At such times the wise husband and wife do not "throw in the towel" and visit divorce lawyers; instead, they seek professional help from a clergyman, doctor, Family Services, or other agency.

A professional referee brings a sense of objectivity that the disputing parties do not possess, and also a deep concern that the couple learn to fight fairly and with love.

Third, *avoid hitting below the belt*. There are certain rules that every boxer must follow in every fair fight. A basic rule is not to hit below the belt because the injuries inflicted may be permanent.

Sparring partners in marriage need to recognize that all is *not* fair in love and war. We need to recognize the limits that we can tolerate and the forbidden areas where our loved ones are most sensitive. Certain punches are not permitted.

One forbidden blow, for example, is to criticize the unchangeable. There are some things about your wife that she cannot help. A woman, for example, who has always been sensitive about the length of her nose, cannot help being hurt immeasurably by a husband who declares in the heat of anger: "I never have liked your ugly nose . . ." To criticize the unchangeable is to hit below the belt.

Another unfair tactic is to drag other issues or relatives into arguments in which they have no place. Fight one fight at a time! A boxer tries to focus on only one opponent at a time.

But the most serious foul any partner can be guilty of is to embarrass the other person in public. To tell intimate secrets in public is to deliver a "haymaker" below the waistline. To argue publicly about a private matter is a sure way to damage a marriage relationship seriously. It is — in the colorful words of Scripture — a way of giving opportunity to the devil!

A fair fighter — be he in a boxing ring or wearing a wedding ring — never hits below the belt because he doesn't want to create permanent scars that cannot be healed.

Fourth, *remember that the aim of marital fighting is not to knock out your opponent, but to end in a clinch*.

Married couples fight, not in order to win victories, but to restore health and happiness to their rela-

tionship of love. They seek to find avenues of cooperation and compromise beyond the crossroads of conflict. They traffic the thoroughfares of trouble in order to understand and appreciate one another more deeply. They continually scan the maps of their married existence in order to find the right roads that lead to reconciliation.

If we are sensitive to one another, many fights can be avoided.

Haim Ginott, in *Between Parent and Child*, tells of a home where everything went wrong one morning. "The harried housewife was frustrated by a telephone that was ringing, by a baby who was crying, and by the toast that was burning.

Now, her husband could have responded to this situation by shouting: "Good grief, can't you even make toast?" That surely would have provoked a fight.

Or he could have said calmly, but with undisguised anger: "Do you want me to show you how to make toast?" That would be hitting below the belt!

If he were sensitive to her needs and situation, he could have said: "Gee, honey, it's a rough morning for you — the baby, the telephone, and now the toast."

Such a response would not only have avoided a fight, but also would have deepened their love relationship, since he would have communicated to her a sense of empathy and understanding.

Couples in love do not create conflict in order to fight; neither do they avoid conflict because they are in love. Precisely because they love each other, they are willing to fight with each other with honesty and integrity. But the goal of the fight is to end in a loving clinch.

This goal is expressed in *Ephesians* this way: "Let all bitterness and wrath and anger and clamor and slander be put away from you, with all malice, and be kind to one another, tenderhearted, forgiving one another, as God in Christ forgave you."

Yes, I think it can truly be said that couples who fight together stay together — provided they learn to fight fairly and with love.

(abbreviated from *Pulpit Digest*,
May 1970)

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖЕРТВУВАЛИ:

М. Євуш — \$ 3.00; о. Прот. В. Чекалюк — 20.00; о. Л. Островський — 10.00, о. Й. Симко — 5.00; Стефа Жуковська — 10.00 і Меланія Смаличук — 13 дол.

Всім жертводавцям висловлюємо щиросердечну подяку.

Адміністрації УПВісника

